

Poikkeustila on mahdollisuus

Jippii: Teatteri saa pienen salin väliaikaisiin tiloihin, Lappia-talossa pieni näyttämö puuttui

Seija Lappalainen

Rovaniemen Teatterin taiteellinen ja tekninen henkilökunta ei lähde karvain mielin Lappia-talosta evakkoon. Teatterinjohtaja **Vihtori Rämä** on poikkeustilasta niin innostunut kuin vain voi olla harjoitus- ja esitysaikataulujen puristuksessa, keskellä viivästynyttä väliaikaisten tilojen remonttia.

– Maantieteellisesti matka Lappia-talosta tänne uudelle päänäyttämölle on vain runsaat sata met-

”Näyttelijöiden pukuhuoneet ovat ahtaat ja sosiaaliset tilat olemattomat.

riä, mutta henkisesti matka on pitkä, Rämä sanoo Ounaskosken koulun juhlasalissa, jota rakennetaan vauhdilla teatterin käyttöön.

Aallon ja taiteen ehdoilla

– Aallon suunnittelema Lappia-talo on taideteos itsessään ja suojelukohde. Teatteriyleisö ei havaitse suurta muutosta remontin jälkeen, sillä sali ja lämpiö pitää entisöidä alkuperäiseen asuunsa, tiedottaja **Kirsi Jääskö** kertoo.

– Akustiikka on kuitenkin iso ongelma. Jotta sitä voitaisiin parantaa pitäisi salin kattoon kiinnittää ääntä heijastavia levyjä. Toivon, että Aalto-säätiön edustajien kanssa voitaisiin keskustella myös käyttäjän näkökulmasta. Kysymys on siitä, halutaanko Lappia-talosta elävä ja toimiva rakennus vai museo, teatterinjohtaja **Vihtori Rämä** pohtii.

– Pienen salin tarve syntyy taiteen sisäisistä syistä. Ei ole yhtä suurta yleisöä kuten 1960-luvul-

la uskottiin. Silloin Suomeen rakennettiin kaupunginteatterit ja isot salit. Meillä on paljon erilaisia yleisöjä, ja haluamme palvella niitä kaikkia, hän painottaa.

Rämä arvioi, että isolle näyttämölle voitaisiin viedä vuodesa yksi tai kaksi esitystä nykyisen viiden kuuden sijasta. Silloin salia voitaisiin vuokrata enemmän ulkopuolisille.

– Tulosvastoalliset virkamiehet pelkäävät vuokramme nousevan liian suureksi lisätilojen myötä. Joka tapauksessa vuokramme nelinkertaistuu peruskorjauksen jälkeen emmekä voi saada tuloja suuren salin vuokraamisesta, jos emme saa meille sopivampaa pientä salia.

Mahdoton teatterikäyttöön

Lapin musiikkiopiston tilat eivät ratkaise Rovaniemen Teatterin perusongelmia. Musiikkiopiston klarinetinsoiton opettaja, **Esko Parikka**, haluaisi tarjota opistolle pieneksi käyneitä tiloja teatterin lisätilaksi. Lapin Kansa kertoi asiasta eilen.

– Musiikkiopiston harjoitussali ei tule kysymykseen teatterin pienenä salina. Sehän on pienempi kuin nykyiset tilamme vintillä ja

kellarissa, tiedottaja **Kirsi Jääskö** kommentoi.

Teatteriväen mukaan sali on teknisesti ja fyysisesti täysin mahdoton teatterikäyttöön.

– Verstaiden logistiikka ei mitenkään yllä sinne kaikkien portaiden ja normaaliovieiden kautta, Jääskö perustelee.

Verstaille ei liioin löydy musiikkiopistosta nykyistä sopivampia ja lainmukaisempia tiloja.

Palolaitoksen erikoisluvalla

Teatteri on joutunut jo vuosien ajan työskentelemään osittain epäasiallisissa tiloissa. Kerta toisensa jälkeen on jouduttu hankimaan palolaitokselta erikoislupa kookkaiden metallirakennelmien hitsaamiseen maalaamon puulattialla.

Metalliverstas on vain yksi pieni huone maan alla, ja siihen johtava oviaukko on tavallisen toimistohuoneen kokoinen.

Siellä ei voi työstää kuin pieniä osina massiivisia lavasterakenteita.

– Talossa on tehty teatteria lä-

hes 40 vuotta ilman yhtään remonttia. Tilat ja tekniikka eivät ole alunperinkään vastanneet käyttäjän tarpeita, kertoo näyttämöestari **Markku Komonen**.

Lavastamon esimies, **Tapani Niska**, on työskennellyt teatterissa Lappia-talon alkuvuosista lähtien. Suurin tekninen uudistus hänen työurallaan on ollut akkuporakone.

Markku Komonen tietää, että suurimman summan korjauskuiluista haukkaavat lvi-työt. Kellarin työtiloissa on jo kauan haissut viemäri.

– Lappia-talossa teatteri ei ole koskaan päässyt tekemään pienelle näyttämölle mitään, koska selaista ei ole, hän sanoo.

Tästä syystä suurella näyttämöllä on nähty vuosikymmenten kuluessa runsaasti myös sellaisia esityksiä, jotka eivät periaatteessa edes sinne kuulu. Monipuolisuuden vuoksi sinne on tehty esityksiä, joiden oletettu katsojamäärä on pienempi. Katsojasuhde pysyy kuitenkin suuressa salissa samana, ja se typistää teatterin mahdollisuuksia.

– **TEATTERI EI VAADI** neljättä näyttämöä. Haluamme yhteensä vain kaksi teatterisalia, Rämä tarkoittaa.

Hän muistuttaa, että kellaritilan Saivo on varastotila ja yläkerran Kero kokous- ja kabinettitila, jossa ei voi olla harjoituksia tai esityksiä yhtä aikaa suuren näyttämön kanssa.

Evakkoteatteri tarjoaa mielenkiintoisia mahdollisuuksia.

– Nyt voimme ottaa yleisön huomioon aivan eri tavalla kuin aikaisemmin. Pääsemme harjoittelemaan sellaisia esityksiä, joita tulevaan pieneen saliin on tarkoitus rakentaa, Rämä iloitsee.

Tosin koko hanke on jälleen ”vaiheessa”. Äskettäin perustettiin asiantuntijatyöryhmä pohtimaan Lappia-talon peruskorjausta ja mahdollista lisärakennusta. On epävarmaa, saako teatteri pienen salinsa.

– En ole stoalainen maailmankuvaltani, mutta olen joutunut opettelemaan stoalaista asennetta. Yritän vaikuttaa vain sellaisiin asioihin, joihin voin vaikuttaa. Olemmehan vain vuokralaisia Lappia-talossa, Rämä sanoo.

TEATTERI EI MAHDU yhteen kouluun. Teatterin toimisto muuttaa Rovakadun koulun entiseen opettajien asuntolaan, taiteellinen ja tekninen henkilökunta sijoitetaan lähelle näyttämöitä Ounaskosken koululle ja Rovakadun koululle, joka viimeksi tunnettiin Ounaskosken yläasteena.

Väliaikaisiin tiloihin rakennetaan kolme salia, jotka on nimetty legendaaristen teatteripersonien mukaan: Jente-sali nimetään näyttelijä **Pirjo Leppäsen** mukaan, Paavo-sali näyttelijä **Paavo Takkinen** mukaan ja Ertsa-sali järjestäjä **Eero Hännisen** mukaan.

Väliaikaisten tilojen kunnostus on viivästynyt kuten usein suurissa organisaatioissa.

– Kesällä ei tapahtunut mitään, tiedottaja **Kirsi Jääskö** nauraa.

Nyt väliaikaisiin tiloihin pitäisi saada nopeasti teatterisalien ohella pari lämpiötä, näyttelijöiden pukuhuoneet ja monia muita tiloja.

– Teatterin tekniikka joutuu kunnostamaan tiloja enemmän kuin oli tarkoitukseen, ja omia töitä siirretään tulevaisuuteen. On

Teatterinjohtaja Vihtori Rämä ja näyttämöestari Markku Komonen

tämä silti mielenkiintoista, Jääskö kuvailee hieman epävarmoja tunteita uuden edessä.

Hän tietää, että juuri tiedon kulku on entistä haasteellisempaa, koska väki sijoitetaan kolmeen eri rakennukseen.

VÄLIAIKAISISSA TILOISSA on muitakin kaupungin evakkoja kuten Lapin musiikkiopisto. Kivalonpuiston päiväkotia on Ounaskosken koulussa vuodenvaihtee-

seen saakka. Ensi vuonna on vuorossa Katajaranta 2 -päiväkotia.

Eskareita ja muita naperoita liikkuu samassa aulassa, johon tulee teatterin lipunmyynti. Esitysten aikana lapset eivät ole jakamassa tilaa, mutta päivisin heidän pitää ottaa huomioon sisätiloissa ja varsinkin pihalla. Näyttämöestari **Markku Komonen** toivoo, että lippuluukulla käyvät asiakkaat muistaisivat sulkea päiväkodin portin asioidessaan teat-

